

DARBINIS ASILAS IR LAUKINIS ASILAS

Gykį laukinis asilas, besivalkiodamas dykas, užėjo darbinį asilą. Šis gulėjo išsitiesęs ant žolės prieš saulę ir snaudė. Priėjęs arčiau, jis tarė:

- Laimingas tu gyvuly! Tavo blizgąs kailis rodo, kad tu gerai sau gyveni! Tikrai, aš tau pavydžiu! Netrukus po to, laukinis asilas antrą kartą susitiko savo pažįstamą. Šis dabar nešė labai sunkią naštą, o ėjęs užpakalyje žmogus vis tvojo jam dideliu pagaliu per šonus.

- Ak, mano bičiuli, - tarė laukinis asilas, - dabar tai visiškai tau nepavydžiu. Matau, kaip brangiai reikia mokėti už gyvenimo pramogas!

Brangiai apmokamos pramogos nėra malonios.

DARBINIS ASILAS, LAUKINIS ASILAS IR LIŪTAS

Laukinis asilas, pamatęs, kaip darbinis asilas visai sulinko po sunkia naštą, ėmė tyčiotis iš jo ir prikaišioti jam vergišką jo būklę.

Koks esi bjaurus padaras, palyginus su manimi! Aš esu laisvas, lyg tasai oras, ir niekadęs jokio darbo nedirbu! "Jei noriu pasiganyti - man užtenka nueiti į girią, kur randu sau maisto daugiau negu reikia. O tu? Tu tykoji maisto iš savo pono rankų, o jis verčia tave kasdien tempti sunkią naštą ir negailestingai tave muša.

Tą pačią valandą pasirodė liūtas ir nė nesikėsino pulti apkrauto našta asilo; nes bijojo varovo. Užtat pasivijo laukinį asilą, kurio niekas nesaugojo ir negynė ir, sudraskęs jį, suėdė.

Niekai iš tavo laisvės, jei pats nemoki apsisaugoti.

DELFINAS, BANGŽUVĖ IR SILKELĖ

Delfinai buvo kadaise susipykę su bangžuvėmis. Jie ilgai ilgai tarp savęs kariavo. Karas buvo labai žiaurus ir visiškai nesimatė, ar jis kada nors baigsis, ar ne. Viena tik silkelė sumanė tą jų karą pertraukti. Ji prisiartino prie kariaujančių ir ėmė kalbanti liautis kariavus. Vienas delfinas jai atsakė:

- Geriau kariauti, kol visiškai vieni kitus išžudysime, negu susitaikyti, tarpininkaujant tokiai menkai silkelei, kaip tu!..

DU KRABAI

Vieną gražią dieną du krabai išėjo į smiltyną pasivaikščioti.

- Vaikuti, - tarė motina, - tu labai kreivai vaikščioji. Stenkis eiti tiesiai ir nesvyruok iš šono į šoną!

- Mamyt, - atsakė jaunas krabukas, - pati man parodyk, kaip reikia vaikščioti, tada ir aš gal paseksiu tavo pavyzdžiu.

Pavyzdys yra geriausias pamokymas.

DU PUODAI

Upės pakrantėje gulėjo pamesti du puodai: vienas varinis, o antras molinis. Kada vanduo pakilo, abu puodai nuplaukė upe pavandeniui. Molinis puodas vis stengėsi laikytis nuošaliai nuo varinio, kuris šaukė:

- Nebijok, drauge, aš sveiko neužgausiu!

- Užtat aš galiu sveiką užgauti, jei per ar.ti priplauksiu, - atsakė šis. - O ar sveikas mane užgausi, ar aš sveiką - vis viena tiktai aš vienas nukentėsiu.

Gyveno kaimynystėje dvi varlės. Viena gyveno pelkėse, kur buvo daug vandens, kurį varlės labai mėgsta, antra - kiek toliau prie vieškelio ir tiek teturėjo vandens, kiek jo likdavo duobėse nuo lietaus.

Pelkių varlė kvietė savo draugę apsigyventi pelkėse, kur esą daugiau vandens, smagiau gyventi, ir iš viso daug saugiau. Ši betgi griežtai atsakė ir aiškinosi negalinti persiskirti su savo gyvenamąja vieta: taip esanti prie jos pripratusi!

Po kelių dienų tuo vieškeliu važiavo sunkus vežimas ir vargšę varlę sutraiškė tekinis.

Tvirtas silpnam ne draugas.

EGLĖ IR VAŠOKLIS

Eglė tyčiojasi iš vašoklio, taip jam sakydama:

Nelaimingas tu padare! Tu esi visiškai nenaudingas. Aš - tai kas kita! Žiūrėk, aš esu naudinga daugeliu atvejų, o ypač žmonių namams statyti: žmonės negali be manęs apsieiti.

Vašoklis atsakė:

- Nesididžiuk taip labai! Kai ateis žmonės su kirviais ir pjūklais, tada tu pasakysi geriau bevelijanti būti vašoklių, negu egle!

ELNIAS IR LIŪTAS

Elnias, kurį vijosi kurtai, pasislėpė urve, kuriame tikėjosi rasiąs sau saugų prieglobstį. Nelaimė tačiau taip lėmė, kad tame urve buvo liūtas.

Nelaimingasis elnias tuojau pakliuvo į liūto nagus.

- O, aš nelaimingas! - sušuko jisai: - pabėgau nuo kurtų, bet patekau liūtui.

Bėgdamas nuo vieno pavojaus, gerai nepasidairydamas, gali patekti į dar didesnį.

ELNIAS IR VYNMEDIS

Medžiotojų sekiojamas elnias pasislėpė po vynmedžio šakomis. Medžiotojai prabėgo pro šalį, nepamatę, kur jis pasislėpė. Elnias, manydamas visą pavojų jau praėjus, pradėjo skabyti vynmedžio lapus. Medžiotojams grįžtant atgal, vienas pastebėjo, kad vynmedžio šakos kruta; . pamanęs, kad po medžiu stovi koks nors . žvėris, jis šovė ir pataikė elniui tiesiai į širdį. Nelaimingasis elnias prieš mirdamas suspėjo tikrai pasakyti: Už tai, kad naikinau savo išgelbėtojo medžio lapus, dabar pats turiu žūti!

Nedėkingumas gali būti tau pačiam pražūtingas.

ERELIS IR LAPĖ

Erelis taip susidraugavo su. lape, kad nutarė arti vienas kito apsigyventi. Jie manė, kad juo dažniau matysis, juo geresni bus draugai. Erelis susisuko sau lizdą aukšto medžio viršūnėje, lapė apsigyveno po medžio šaknimis ir atvedė mažiukus.

Vieną dieną lapė išėjo medžioti, erelis taip pat išlėkė paieškoti maisto savo vaikams, nusileido žemyn ir pasigavo jos lapiukus. Jis pakilo su lapiukais į savo lizdą ir patiekė visai šeimai pusryčiams gardžios lapienos.

Lapė, sugrįžusi iš medžioklės ir pamačiusi kas atsitiko, labai įsiuto. Ji pyko ne tiek dėl to, kad neteko savo lapiukų, kiek dėl to, kad pati negalėjo tuo pačiu būdu atkeršyti, nes negalėjo prieiti prie erelio lizdo.

ERELIS, KATĖ IR ŠERNE

Erelis susisuko lizdą pačioje aukšto medžio viršūnėje. Katė su savo šeima apsigyveno drevėje už poros mastų nuo žemės. Šerne parengė sau kinį prie pat medžio šaknų. Susidarė puiki kaimynija, ir visi būtų galėję ramiai gyventi, jei ne gudrios katės klastos. Palypėjusi prie erelio lizdo, ji tarė:

- Ir tu, ir aš esame labai dideliame pavojuje... žinai, ana bjauri mūsų kaimynė šerne vis knisinėja ir knisinėją žeme palei medžio šaknis. Matyt, ji nori išversti medį, o paskui suėsti ir mano ir tavo vaikučius...

Taip išgąsdinusi erelį, ji nušoko žemyn ir tarė šernei:

- Laikau savo pareigą įspėti sveiką, kad saugotumeis ano baisaus paukščio, erelio... Jis tik ir tykoja progos nusileisti žemyn ir pagauti tavo šerniukus, kada jų nesaugosi...

Žinoma, šerne taip pat išsigando, kaip ir erelis. Katė sugrįžo į savo dreve ir dienos metu visai iš jos nesirodė, medžioti išeidavo tiktai naktimis. Erelis bijojo palėkti nuo savo lizdo tolėliau į šalį, o šerne bijojo pasitraukti nuo savo šerniukų. Neilgai trukus ir šerne, ir erelis su savo šeimomis išmirė badu, o katė gan ilgą laiką mito pati ir maitino savo kačiukus jų dvėseliena.

GAIDYS IR DEIMANTO GRŪDAS

Gaidys, vaikštinėdamas su vištomis ant skiedryno, pamatė skiedrose kažin kokį blizgantį daiktą.

- O, o, o! - sušuko, - tai man! - Tuojau iškrapštė tą blizgantį daiktą iš skiedrų. Tai, ką jis iškrapštė, buvo kažin kieno pamestas kieme deimantas.

- Gal tu esi ir turtas žmonėms, kurie gali tave įvertinti, - tarė gaidys, - bet man daug geriau būtų buvę rasti vieną grūdą, nekaip visą deimantų krūvą!

Mintys brangios yra tiktai tiems, kurie moka jas įvertinti.

GERVĖ IR GULBĖ

Gervė labai pavydėjo gulbei jos baltų dailių plunksnų. Ji manė jas esant tokias dėl vandens, kuriame plaukinėjo ir maudėsi gulbė. Nutarė tad ir gervė tenai skristi. Atsisveikino su savo kaimynais ir nuskrido į tyrus vandenį. Čia jį maudėsi, plaukiojo ir vis tik šveitė, tik šveitė pilkas savo plunksnas, kad būtų baltesnės. Pagaliau nustipo badu, o plunksnos nė kiek baltesnės nepasidarė.

Gali pakeisti savo įpročius, bet nepakeisi savo prigimties.

GUDRUS LIŪTAS

Liūtas žiūrėjo į besiganiusį pievoje riebų bulių. Vargšui net seilės varvėjo, galvojant, kokie tai būtų karališki pietūs, jei jis nebijotų aštrių ragų ir išdrįstų bulių užpulti. Alkis vertė liūtą ką nors sumanyti ir veikti. Suprasdamas, jog jėga buliaus nepaims, jis sugalvojo klastą. Prisiartinio prie buliaus ir draugiškai tarė:

- Iš tikrųjų nesurandu žodžių tinkamai išgirti sveiko dailumą. Kas per galva! Koks gražus ir tvirtas sprandas! Tik, mano bičiuli, kuriems galams nešioji ant savo dailios galvelės tokius baisius ragus? Neabejoju, kad ir pats jauti, kaip jie nepritinka. Tikėk manim, kur kas daugiau atrodytum be ragų, kaip su ragais!

Bulius buvo toks kvailas, kad davė savo ragus nupjauti. Pasilikęs be svarbiausio savo ginklo, bematant pateko liūtui.

GRANATAS, OBELIS IR V AŠOKLIS

Granato vaismedis ir obelis susiginčijo kartą dėl savo vaisių gerumo. Žinoma, ir vienas, ir kitas gyrė savo. Besiginčydamis pradėjo net rėkauti, ko nesusimušė. Tai matydamas vašoklis iškišo iš už tvoros begėdiškai savo galvą ir tarė:

- Girdit, mano prieteliai, užteks: nesibarkime!

JAUČIAI IR AŠIS

Pora jaučių traukė vieškeliu sunkiai prikrautą vežimą. Jiems iš visų jėgų tempiant jungą, ašis pradėjo laisvai girgždėti. Tai pasirodė jaučiams perdaug, tad jie atsigrįžo ir rūščiai pasakė:

- Ei, ašie! Ko taip girgždi? Juk tik mudu vienu du atliekame visą darbą!

Daugiausia skundžiasi tie, kurie mažiausia kenčia.

JAUČIAI IR MĖSININKAI

Vieną sykį jaučiai sutarė atkeršyti mėsininkams, kam šitie skerdžia jaučius. Sutarę nusprendė išsirinkti kurią dieną, kad vienu laiku padarytų galą visiems mėsininkams. Karštesnieji net ragus smailino ir galando, kad geriau durtų tuos nevidonus mėsininkus! Tik štai pasiprašė balso vienas senas ir prityręs jautis. Jis šitaip į susirinkusius prabilo:

- Mano broliai, aš suprantu, kad jūs turit labai svarbių priežasčių keršyti mėsininkams. Tačiau nė jūs neprivalote užmiršti, kad mėsininkai gerai žino savo amatą. Skersdami mus, jie nedaro mūsų bereikalingo skausmo. Jei mes išžudysime šituos mėsininkus, tai į jų vietą bus paskirti kiti, visai tame amate neprityrę. Tada mums, žinoma, teks daugiau nukentėti. Be to, jūs turite dar žinoti ir tai, kad, nors išgaištų visi mėsininkai, vis viena žmonės neapsieis be mūsų mėsos!

Senis jautis įtikino visus kitus jaučius, ir jų sumanymas keršyti mėsininkams savaime atpuolė.

JAUTIS IR PELĖ

Jautis vijosi pelę, kuri įkando jam į nasrus. Pelė buvo greitesnė ir bemat įlindo į skylę sienoje. Jautis ėmė mušti kakta į sieną ligi visai pailso ir atgulė.

Kada visa aprimo, pelė išlindo iš skylės ir vėl įkando jaučiui. Jautis pašoko įnirtęs, o pelė vėl pasislėpė. Nelaimingas jautis sustojo prieš skylę ir kelis sykius rūščiai subaubė iš piktumo. Po valandėlės jis išgirdo plonytį balselį iš skylės:

- Ei, didžiuli, nemanyk, kad tu visada turi nugalėti mažesnius už save. Kartais ir mes galime laimėti! O be to, atsimink, kad - kakta sienos nepramuši.

KAIP LAPĖ IŠPUTO

Išalkusi lapė užėjo drevėje gana daug duonos ir mėsos, kurią buvo ten pasidėjęs piemuo. Apsidžiaugusi savo radiniu, ji išoko per siaurą skylę į vidų ir godžiai viską suėdė. Priėdusi norėjo pasprukti ir eiti savo keliu, bet pasirodė taip išputusi nuo didelio suėsto maisto kiekio, kad jokiū būdu nebegalėjo išlįsti iš drevės. Atsitūpė tad ir ėmė vaitoti dėl tokios savo nelaimės. Ėjusi pro šalį kita lapė paklausė ją, kas atsitiko. Sužinojusi, dėl ko jos sesutė vaitoja, tarė:

- Ką aš galiu tau padaryti, mano brangioji? Patarsiu tiktai tiek: pasilik drevėje ligi vėl suplonėsi, tada lengvai galėsi išlįsti!

KAIP VARLĖS GAVO SAU KARALIŲ

Varlės gyveno purvyne visai laimingos. Jos šokinėjo ir taškėsi vandeny nieko nebudamos ir niekas joms nerūpėjo. Tačiau kitos iš jų pradėjo galvoti, kad taip gyventi vis dėlto negerai, kad ir varlėms reikią turėti tam tikri įstatymai ir savas karalius. Apvarsčiusios šį taip svarbų klausimą, jos nutarė pasiųsti prašymą Dievui, kad duotų joms karalių.

- Galingasai Dieve, - šaukė varlės: - atsiųsk mums karalių, kurs mus valdytų ir tvarkytų!

Dievas pasijuokė iš jų kvarksėjimo ir sviedė žemyn į klaną didelį rąstą. Rąstas tišku-tašku! pūkštelėjo į varlių karalyste - purvyną.

Varlės labai nusigando to sujudimo, kuris įvyko purvyne, ir visos pasileido bėgti iš tolo pasižiūrėti į baisųjį savo karalių.

Po kurio laiko pastebėjusios rąstą visiškai nekrutant, viena ar dvi drąsiausios varlės priplaukė arčiau, kad geriau karalių apžiūrėtų. Rąstas visai nekrutėjo. Tada didžiausioji varlė užsoko ant rąsto ir ėmė ant jo šokinėti. Tai matydamos, kitos irgi užsiriogolino ant jo ir taip pat ėmė šokinėti.

Pašokinėjusios varlės grįžo prie savo kasdienių darbų ir su panieka ėmė žiūrėti į tariamąjį savo karalių rąstą, gulėjusį jų klane.

Šitoks karalius visai joms nepatiko. Tat varlės vėl nutarė siųsti Dievui prašymą.

- Mes norime tikrojo karaliaus, kuris tikrai galėtų mus valdyti.

Dievas supyko ant varlių ir nusiuntė joms garnį, kuris be jokio pasigailėjimo pradėjo jas ryti.

Dabar varlės graudenasi gavusios šitokį veiklų ir plėšrų karalių, bet jau po laiko.

Kalė susiginčijo su kiaule: ir viena, ir antra gyrė savo vaikus, kad jau dailesnių visam pasauly nesą! Kalė gynė šunyčius, o kiaulė - paršiukus.

- Gerai, - tarė pagaliau kiaulė, - manieji gali. matyti nuo pat užgimimo, o tavieji juk gimsta akli!

Vienuose namuose visiškai įsiviešpatavo pelės. Išgirdo apie tai katė ir pamąstė:

- Štai kur gera man vieta!

Pagalvojo taip, nutarė ir padarė: čia ir apsigyveno. Apsigyvenusi, kad ims gaudyti peles vieną po kitos! Pagaliau pelės pamatė, kad blogai ir nusprendė išsislapstyti po skylės ir iš jų nebeapsirodyti.

- Žiūrėk tu man! Išsislapstė! - nusišypsojo katė, - reikia jas prigauti, kitaip nieko nelaimėsi!

Pamąstė valandėle, pamąstė ir užsilipo sienomis ant balkio, o iš ten nusikorė žemyn galva taip, kad atrodė nebegyva. Po kiek laiko viena peliutė pamažėle išlindo iš skylės ir pamatė katę jau pasikorusią.

KATINAS IR GAIDYS

Katinas sukinėjosi aplink gaidį, galvodamas, kaip jį čia pasipjauti sau pietums. Pagaliau taip prašneko į gaidį:

Gaidi, tu naktimis perdaug keli triukšmo ir prikeli iš miego gerus žmones. Dėl to aš pasiryžau padaryti sveikam galą...

Gaidys gynėsi, sakydamas, giedas tik tam, kad žmonės keltųsi ir eitų savo darbų dirbti; žmonės be jo jokiū būdu negalį, girdi, apsieiti.

- Gali būti, - atsakė katinas, - bet kas man?! Aš nepaisau, ar žmonės gali be sveiko apsieiti, ar ne! Juk aš negaliu likti be pietų!

Tai taręs, ėmė ir sudraskė gaidį.

Savo darbams pateisinti niekšai panaudoja bet kurią priežastį.

KATINAS IR PAUKŠČIAI

Katinas sužinojęs, kad paukštidėje apsirgo paukščiai, apsirengė gydytoju, pasiėmė reikalingų įrankių, pasibeldė į duris ir pasiteiravo apie paukščių sveikatą.

- Mes turime būti sveiki, - atsakė paukščiai, neįsileisdami katino vidun, - nes matėm sveiko užkulnius.

Niekšas gali apgauti pats save, bet neapgaus protingųjų.

KETURI JAUČIAI IR LIŪTAS

Liūtas įprato valkiotis aplink lauką, kur ganėsi keturi jaučiai. Jis daug sykių bandė juos užpulti.

Visada, kai tik jis prie jaučių prisiartindavo, šie suglausdavo savo uodegas į krūvą, o galvas atstatydavo į priekį: kurį tik jų liūtas puldavo, vis sutikdavo atstatytus į save ragus.

Pagaliau tarp jaučių iškilo kažin kokie nesusipratimai. Jie susibarė, išsiskirstė ir kiekvienas ėmė ganytis atskirai. Dabar liūtas ėmė užpuldinėti juos skyrium ir netrukus visiems keturiems padarė galą.

Vienybė – galybė

KRABAS IR LAPĖ

Sykį krabas paliko jūrą ir apsigyveno žalioje pievoje. Pievoje buvo daug minkštos žolės ir pakankamai maisto. Išalkusi lapė užtiko krabą ir pasigavo jį. Prieš suėdant jį lapei, jis ištarė:

- To aš ir nusipelniau! Argi mano dalykas buvo palikti pačios gamtos paskirtą man gyvenimo vietą ir apsigyventi pievoje, lyg būčiau nežinojęs, kad aš nesu žemės gyvūnas!

Daug norėsi - mažai laimėsi.

KREGŽDĖ IR KITI PAUKŠČIAI

Vieną kartą ūkininkas sėjo lauke kanapes. Kregždė ir kiti paukšteliai lesinėjo grūdus.

- Saugokitės antai to žmogaus! - perspėjo kregždė.

- Dėl ko? Ką gi jis pikta daro? - stebėjosi paukšteliai.

- Tos sėklos, kurias jis sėja, tai kanapės, - aiškino kregždė. - Stenkitės išrankioti jas iš žemės, jei ne - pasigailėsite, bet bus jau po laiko!

Paukščiai nekreipė dėmesio į kregždės žodžius. Kanapės vis augo ir augo. Paskui ūkininkas iš kanapių nuvijo virvutes, o iš virvučių prinėrė tinklų. Į tuos tinklus pakliuvo daugybė paukščių, nepaklausiusių kregždės patarimų.

- Ar aš jums nesakiau? - tarė jiems kregždė: - pašalink pikto sėklą, ligi ji nelaimės neužtraukė.

KURTAS, LIŪTAS IR LAPĖ

Kurtas bastėsi miške ir užtiko liūtą. Kadangi buvo mokomas vyti mažus žvėris, ėmė vyti liūtą, tikėdamasis turėsiąs labai gražią medžioklę. Liūtas, pajutęs, kad jį kažkas seka, sustojo valandėlę, atsigrįžo ir sustaugė saviškai. Kurtas tik paspraudė uodegą ir spruko šalin. Lapė, pamačiusi jį bėgant nuo liūto, nepraleido nepasityčiojusi;

- Oi, meiluti, kad ir drąsumėlis! Vijai vijai liūtą, ligi tasai suriko, o kai suriko - tai ir paspraudei uodegą!

LAPĖ, GAIDYS IR ŠUO

- Ogi mūsų ponas šuo ateina pas mus. Na, kas gi tamstai pasidarė, ar jau manai bėgti? - Nusistebėjo gaidys pamatęs, kad lapė ėmė ruoštis sprukti šalin, vos tik išgirdusi gaidžio žodžius. -

Tai ar tamsta ir nepalauksi šuns, kad galėtum pasveikinti jį su visuotinąja žvėrių ir paukščių taika?

- Mielai tatai padaryčiau, - skubiai atsakė lapė, - bet aš manau, kad šuo dar nėra girdėjęs apie karaliaus liūto įvestą visuotinąją taiką!

LAPĖ IR BEŽDŽIONĖ

Ėjo vieškeliu lapė ir beždžionė ir susiginčijo, kuri iš jų yra aukštesnės kilmės. Jos ginčijosi gana ilgai, ligi priėjo kapines, kur buvo daug dailių paminklų. Beždžionė sustojo, pažiūrėjo į kapines ir sunkiai atsiduso.

- Ko, dūsauji? - paklausė lapė. Beždžionė parodė į paminklus ir atsakė:

- Visi tie paminklai, kuriuos čia matai, pastatyti mano seneliams. Jie kadai buvo labai prakilnūs.

Lapė, valandėlę patylėjusi, šitaip atsakė:

- Ak, poniute, gali sveika meluoti, niekas negali sugauti tave bemeluojant: nė vienas iš tariamųjų tavo senelių neprisikels iš numirusių ir neapkaltins tavęs meluojant!

Pagyrūnai labiausiai giriasi tada, kai žino, jog niekas negali susekti teisybės.

LAPĖ IR EŽYS

Lapė, perbridusi upę, įpainiojo savo uodegą į krūmus ir pati nebegalėjo pasijudinti. Būriai uodų, pamatę lapę, atlėkė ir iškėlė sau ant jos šonų didelę puotą. Lapė negalėjo nuo jų atsiginti, nes negalėjo pajudinti įkliuvusios į krūmus uodegos.

Pro šalį ėjo ežys. Pamatęs jį nelaimę patekusią lapę, prisiartinio prie jos ir tarė:

- Ką, kaimyne, patekai į bėdą? Rasi, aš galėčiau tamstai pagelbėti? Aš nuvysiu šalin tuos uodus, juk jie iš tikrųjų tave kankina!

- Ačiū tamstai, ponas ežy, už gerą širdį! - atsakė lapė, - aš manau, kad niekuo negali man pagelbėti...

- Dėl ko? Kaip tai? Žiūrėk, aš tuoj juos nurankiosiu nuo tamstos šonų...

- Matai, - paaiškino lapė, - šitie uodai jau prisisotino... Jei šituos nuvysi, tai į jų vietą atskris kiti, alkani, kurie pagaliau visai mane suės...

LAPĖ IR GARNYS

Lapė, susidraugavusi su garniu, pasikvietė jį pietums. Juokų dėlei, pasiūlė jam sriubos labai plokščiam inde. Lapei buvo lengva lakti sriubą. Garnys gi tiek ir tegalėjo laimėti, kad įmerkdamo savo ilgą snapą. Net sriubos skonio nepažinęs, visai alkanas pasitraukė iš užstalės.

- Man labai nesmagu, - teisinosi lapė, - kad sveikam, kaip matyt, nepatiko mano sriuba...

- Nesiteisink, kūmute, - atsakė garnys. - Aš tikiuosi, kad ir sveika teiksies apsilankyti pas mane: drauge pavakarieniausime.

Sutarė ir dieną, kada lapė turinti aplankyti garnį. Susėdus jiedviem užstalėje, pasirodė, kad visas valgis supiltas į indą su labai ilgu ir laibu kakliuku. Lapė jokia būdu negalėjo įkišti į jį savo snukučio. Tad ji tiek ir tesinaudojo, kad sukinėjosi aplink indą ir laižė jį iš viršaus.

- Aš nesiteisinu dėl netikusios vakarienės, - tarė garnys, pasakysiu tik tai tiek: ką pasėsi, tą ir pjausi.

LAPĖ IR KAUKĖ

Sykį lapė užėjo į teatro sandėlį. Čia ji pamatė kažkokį blizgantį veidą ir labai išsigando. Prisižiūrėjusi geriau, ji pamatė, kad tai būta kaukės.

- Ak, - sušuko lapė, - tu labai dailiai atrodei, tik gaila, kad tu neturi smegenų ir proto!

Iš paviršiaus sunku spręsti apie vidinę vertybę.

LAPĖ IR LEOPARDAS

Lapė ir leopardas susiginčijo, kas dailesnis ir abu save gyrė. Leopardas sakė:

- Žiūrėk, koks dailus mano apsiaustas! Niekur nerasi kito tokio!

O lapė atkirto:

- Gali būti, kad tavo apsiaustas ir dailus, bet mano protas daug dailesnis net ir už tavo kailį!

Lapė uoliai tarnaudavo liūtui. Jiedu abudu išeidavo medžioti ir ką sumedžioję, pasidalydavo. Liūtas visada gaudavo didesnę dalį, o lapė - tik tai gabalėlį.

Lapei ilgainiui tai ėmė nepatikti. Ji pasiryžo gyventi viena ir medžioti tik tai sau. Iš pradžių ji vaginėjo ėryčius iš avių pulko. Bet piemu pamatė tai ir užsiundė ją šunimis. O netoliese būta medžiotojo, ir mūsų laputė bemat pražuvo. Tik paskutinę savo valandą ji pasigailėjo atstojusi nuo liūto, su kuriuo draugaudama ji nors šį tą, bet vis dėlto turėjo.

Lapė, pirmą kartą pamačiusi liūtą, taip labai nusigando, kad pasileido bėgti į girią kiek tik išgalėdama.

Antrą kartą pamačiusi žvėrių karalių, ji atsistojo tolokai nuo jo ir ėmė į jį žiūrėti. Trečią kartą jiedu susitiko gana arti vienas nuo antro. Lapė visai jau nebijojo liūto ir vaikštinėjo su juo visą dieną, klausinėdama jo, ar sveika jo šeima ir ar greit ji vėl turėsianti laimės su juo susieiti ir pasikalbėti. Paskui, jau be jokio varžymosi, pakėlus uodegą aukštyn, pasišalino nuo liūto ir nuėjo savo keliais.

Perdaug artima pažintis panaikina pagarbą.

LAPĖ IR OŽYS

Lapė ištiko nelaimė: ji įpuolė į gilų šulinį, iš kurio negalėjo išlipti. Pro šalį ėjo ožys. Jis, pamatęs šulinį lapė, paklausė, ką ji ten veikianti.

- Na, argi sveikas nieko negirdėjai? - nusistebėjo lapė, -juk artinasi didelė sausra. Aš tatai ir įšokau į šulinį, nes čia, tikrai žinau, vandens nepristigsiu! Ko gi sveikas belauki? Šok į šulinį!

Ožys patikėjo lapė gudragalve ir įšoko. Lapė to tik ir laukė: strykt ir užšoko jam ant nugaros. Paskui priekinėmis kojomis atsirėmusi į ožio ragus, besirengdama šokti laukan, tarė:

- Sudie, mielas drauge! Kitą sykį atsimink šiuos žodžius: niekad netikėk patarimams to, kas pats yra pakliuvęs į nelemtą būklę.

LAPĖ IR VARNA

Varna tupėjo ant šakos ir snape laikė kažkur pasivogtą gabalą sūrio. Lapė saugojo ją ir vis galvojo, kaip čia prigavus kvailą varną. Prisiartinusi prie pat medžio, ji atsiliepė:

- O, kokį gražų paukštelį matau ant šakos! Jo dailumėlis - neišpasakytas, o plunksnos taip puikiai blizga! Jei ir jo balselis yra toks pat dailus, kaip jis pats atrodo, tai be abejo jis gali būti visų paukščių karalius!

Varnai patiko toks lapės gyrimas. Panorėjo tat parodyti jai savo balsą: pakėlė galvą aukštyn ir kranktelėjo, kaip tiktai mokėjo. Tuo tarpu sūris išslydo iš snapo ir nukrito žemėn. Lapė tik to ir laukė.

- Taip ir reikia, - tarė lapė, - aš to tik ir norėjau. Už šį gardaus sūrio gabalėlį aš tau pasakysiu, kad nesi karalius ir niekad juo nebūsi, o ateičiai štai tau geras mano patarimas: niekad netikėk saldžialiežuviais.

LAPĖ IR VAŠOKLIJS

Lapė, eidama skardžio krantu, paslydo ir būtų nupuolusi. Tik ji laiku nusitvėrė už vašoklio. Žinoma, ji labai apsidraskė. Dėl to tarė vašokliui susiraukusi:

- Aš norėjau, kad tu man pagelbėtum, o dabar žiūrėk, ką tu man padarei!

Vašoklis jai atsakė:

- Tu turbūt proto netekai, kad nusitverei už manęs, mano drauge. Argi dar nežinai, kad tik aš nutveriu kitus?

LAPĖ IR VYNUOGĖS

Vieną karštą dieną ištroškusi lapė landžiojo apie sodą. Priėjusi prie vynuogių, pamatė kabančias aukštai ant šakų išsirpusias uogų kekes.

- Tos uogos gali numalšinti mano troškulį, - pamąstė lapė.

Pasitraukusi keletą žingsnių atgal, ji įsibėgėjo ir šoko aukštyn. Nepagavo betgi nė vienos kekės. Pasitraukusi vėl atgal ir tarusi "viens, du, trys", ir vėl šoko, tačiau ir vėl nepasisekė. Veltui pabandžiusi dar keletą kartų pasiekti gundžiusį ją vaisių, pagaliau lapė nubėgo susiraukusi ir sumurmėjo su didele panieka:

- Aš maniau, kad tos vynuogės nunokusios, o čia pasirodo jų dar visiškai žalių ir rūgščių tebesama!..

Lengva yra nupeikti tai, ko negalima pasiekti.

LAPĖ IR ŽIOGAS

Žiogas kaip paprastai labai mėgdavo čirškėti įsitūpęs į medžio šaką. Ten jį bečirškiantį išgirdo lapė. Pamaniusi, kad tai būsiąs jai gardus, nors ir mažas, užkandis, sumanė apgaule nuvilioti jį žemėn. Sustojusi taip, kad žiogas ją matytų, ji saldžiais žodeliais ėmė girti jo čirškėjimą. .

- Ak, kaip miela būtų arčiau susipažinti su tokiu garsiu giesmininku.

Tačiau žiogas nesileido prigaunamas ir atsakė:

- Poniute, labai klysti, jei manai, kad aš nušoksiu žemyn. Aš verčiau laikysiuos nuo sveikos nuošaliai ir štai dėl ko: anądien ties tamstos urvu mačiau labai daug sparnelių tų žiogų, kuriuos tamsta suėdei!

LAPĖS IR UPĖ

Palei upę susirinko būrys lapių, ištroškusių atsigerti vandens. Srovė čia buvo labai smarki ir vanduo rodės gilus ir pavojingas, kad lapės bijojo prieiti arčiau. Jos stovėjo ant kranto, vieną kitą drąsindamos. Pagaliau viena iš jų, norėdama sugėdinti kitas ir parodyti savo drąsą, tarė:

- O aš nė kiek nebijau! Žiūrėkit, kūmos, aš pirma įbrisiu į vandenį!

Vos ji tai padarė, pagavo ją vanduo ir nunešė pasroviui. Kitos lapės, pamačiusios, kaip vanduo ją neša, sušuko:

- Sesut, palauk! Sugrįžk ir parodyk, kaip mes galėtume atsigerti.

O ji, besivartaliodama vilnyse, kurios gana smarkiai ją nešė, atsakė:

- Gaila, kad negaliu! Dabar aš keliauju į pajūrį, - vanduo tekėdamas greitai ir saugiai mane nuneš. Sugrįžusi atgal, aš parodysiu jums kitą, mažiau pavojingą vietą. Ligi pasimatymo!

Augęs pakelėje lazdynas kas metai atnešdavo gana daug vaisių. Kas tik ėjo pro šalį, visi, kas lazda, kas akmeniui, užkabinėjo, laužė jo šakas, norėdami pasiekti riešutų. Lazdynas nuo tokio nelemto praeivių elgesio labai kentėjo ir pagaliau sušuko:

- Žmonės, jei jums taip skanūs mano riešutai, kodėl taip žiauriai mane skriaudžiai?

LEMPA

Kartą viena lempa, kuri visada degė aiškiai ir šviesiai, ėmė didžiulis, esą jos šviesa esanti skaistesnė ir už pačią saulę. Kaip tik tą valandą papūtė smarkus vėjas ir lempa užgeso. Kažkas ją vėl užžibino ir pasakė:

- Tu tik negesk, o saule nesirūpink! Žiūrėk, juk ir žvaigždės, ir tos taip nepadaro, kaip tu tik padarei.

LIŪTAS IR ASILAS

Sykį liūtas drauge su asilu išėjo medžioti ir užėjo urvą, kuriame buvo keletas ožių.

Liūtas sustojo prie urvo ir laukė jų išeinant. O asilas įėjo į vidų ir ėmė ten rėkti ir spardyti, norėdamas išbaidyti visus ožius iš urvo laukan. Išbėgančius ožius liūtas griebė po vieną ir taip išpjovė visus. Pagaliau asilas išėjo iš urvo ir paklausė liūtą:

- Na, ar negerai rėkavau?

- Labai, labai gerai, - atsakė liūtas, - jei aš nebūčiau žinojęs, kad tai asilas taip rėkauja, ir pats būčiau bebėgęs iš išgąščio!

Ne visiems ir ne visų riksmas yra baisus.

LIŪTAS IR BULIUS

Liūtas, pamatęs gražų riebę bulių, besiganantį bandoje, pasiryžo pagauti jį į savo nagus. Tad pranešė jam turįs pasiskerdęs avį ir kviečiaš bulių pas save į pokylį. Bulius priėmė kvietimą, ir, prisitinęs prie liūto urvo, pamatė daugybę keptuvių ir iešmų, o paskerstos avies nė ženklo. Ilgai nemąstydamas, pasuko tad atgal ir nuėjo. Liūtas ėmė jį Saukti ir, apsimetęs esąs užsigavęs, klausė, kodėl bulius taip nemandagiai pasielgęs. Bulius atsigrįžo ir atsakė:

- Aš žinau dėl ko. Pamatęs tiek daug keptuvių ir iešmų, tuoj supratau sveiką besirengiant skersti bulių, o ne avį. Neprigausi, ponuli!

Nespėsk pinklių paukščiams matant.

LIŪTAS IR DRAMBLYS

Liūtas, nors yra didelis ir tvirtas, turi aštirus nagus ir dantis, tačiau labai bijo menko dalyko: kai tik išgirsta giedant gaidį, tuoj bėga šalin.

Liūtas dėl to niekaip negalėjo nusiraminti. Jis jautėsi taip tuo savo nelemtu likimu prislėgtas, kad dėl to susikrimitimo nebemiela jam buvo gyventi.

Labai nusiminęs, jis kartą susitiko dramblių ir išsišneko su juo. Bekalbėdamas su drambliu, liūtas pastebėjo, kad didžiulis dramblys vis krutina savo ausis-lepšius. Liūtas paklausė, ką tai reiškia, kam jis tai daro. Kaip tik tą valandą lėkė pro šalį uodas. Dramblys paaiškino:

- Ar sveikas matei tą mažiuką uodą, kuris skraido aplinkui zyzdamas? Aš baisiai bijau, kad tas nelabasis neįlįstų man į ausį: jei jis ten įlįstų, tai būtų man paskutinis galas!

Kai tik liūtas išgirdo tuos žodžius, tuoj jo nuotaika pakilo.

Na, - tarė pats sau, - jei jau toks didelis žvėris, kaip dramblys, bijo uodo tai man, mažesniui, visai ne gėda bijoti gaidžio, kuris vis dėlto bent tūkstantį kartų didesnis už uodą!

LIŪTAS IR PELĖ

Sykį, liūtui bemiegant, mažytė pelytė ėmė bėgioti jo nugara. Liūtas nuo to greitai pabudo, sugavo pelę į savo letenas ir jau išžiodino savo milžiniškas žiotis, norėdamas- ją praryti.

- Atleisk, karaliau, - sucypė nusigandusi pelė, - atleisk man šį kartą - niekados to neužmiršiu... Kas žino, gal kada nors galėsiu ir aš tau patarnauti ir atsimokėti!

- Liūtui patiko tie pelės žodžiai. Išskėtė savo leteną ir paleido pelę.

Netrukus po to atsitikimo liūtas įkliuvo į tinklus. Medžiotojai, norėdami jį gyvą nugabenti pas karalių, pririšo jį prie medžio, o patys tuo tarpu nuėjo susirasti vežimo liūtui nusivežti. Kaip tik tuo pat laiku pasitaikė pelei bėgti pro šalį. Pamačiusi, kokioj apverktinoj būklėj atsidadūrė žvėrių karalius, ji pergraužė virves, kuriomis liūtas buvo suraišiotas. - O ką, ar aš neteisybę sakiau? - tarė mažiukė peliukė.

Ir maži draugai gali didžiai patarnauti.

LIŪTAS IR ŠERNAS

Vieną karštą vasaros dieną liūtas ir šernas atėjo drauge pas upę atsigerti. Bematant jiedu susibarė, kuris iš jųdviejų pirmas turįs atsigerti. Nuo ginčo priėjo ir prie muštynių, ir juodu nejuokais susiėmė.

Sustoję valandžiukei atsikvėpti, jie pamatė netoliese sutūpusius ant akmens peslius. Pesliai tarytum laukė, kuris iš jųdviejų bus užmuštas, kad jie turėtų kuo pasimaitinti.

Mušeikos suprato, ko pesliai laukia, tad pasiskubino baigti savo ginčą, tardami:

- Ar ne geriau mudviem būti draugais, nekaip peštis, o paskui tekti pesliams maistui?

LIŪTAS IR ZUIKIS

Liūtas užtiko ežioje miegantį zuikį. Jis buvo jau besirengiąs zuikį sudraskyti, bet pamatė einantį elnią. Palikęs zuikį, pasileido vytis elnią. Vijosi, vijosi ir nepasivijo. Tad sugrįžo atgal prie zuikio. Sugrįžęs prie ežios, zuikio betgi jau neberado: mažiuko ir dulkės nurūko. Taip liūtas ir liko be pietų.

- Taip man ir reikia, - tarė sau. - Reikėjo pasitenkinti tuo, ką jau beveik naguose turėjau, o ne ginioti tą laibakojį

LIŪTAS, LAPĖ IR ASILAS

Liūtas, lapė ir asilas išėjo drauge medžioti. Netrukus jie prigaudė daug žvėrienos. Liūtas liepė asilui visa tai padalyti. Asilas padalijo į tris lygias dalis ir mandagiai pakvietė liūtą ir lapę atsiimti savąsias. Liūtas, supyko ant asilo, kam šis lygiai visiems padalijęs. Puolė ant jo ir sudraskė į gabalėlius.

Po to kreipėsi į lapę ir liepė jai dalyti. Lapė beveik visą sunėšė į vieną tik krūvą, paskirdama tai liūtui, o sau pasiliko mažytį gabalėlį.

- Mano mieloji, - paklausė liūtas, - kas gi tave išmokė taip išmintingai dalyti grobį?

Lapė atsakė:

- O, karaliau, mane pamokė asilo likimas!

Laimingas tas, kas pasimoko iš kitų. žmonių nepasisekimų.

LIŪTAS, LAPĖ IR ELNIAS

Liūtas apsirgo, atgulė savo urve ir alko, negalėdamas susimedžioti maisto. Atslinko pas jį jo kaimynė lapė. Liūtas pasakė jai:

- Klausyk, sesut, ar negalėtum kaip nors pakviesti į mano urvą aną didelį elnią, kuris ten antai gyvena? Aš jaučiu, kad pasveikčiau, jei galėčiau gauti pietums elnio širdį ir smegenis.

Lapė paklausė, nuėjo į girią pas elnią ir tarė jam:

- Brangusis mano pone, esi labai laimingas! Juk pažįsti mūsų karalių liūtą: jis dabar guli mirties patale ir skiria sveiką savo įpėdiniui: po jo mirties sveikas . valdysi visus žvėris. Tikiuosi, kad sveikas, likęs karalium, neužmirši, jog aš pirmutinė pranešiau sveikam tokią gerą naujieną. O dabar aš turiu grįžti pas mirštantį karalių. Patarčiau ir sveikam nueiti pas jį ir būti arti jo paskutine jo gyvenimo valandą!

Elnias ėmė šokinėti ir spardyti iš džiaugsmo, kad jį ištiko tokia didelė laimė. Jis nuėjo kartu su lapę. Vos tik jis įėjo į urvą, liūtas tuoj užpuolė jį, bet gerai nepataikė: elnias ištrūko, palikdamas liūto naguose vieną savo ausį. Žinoma, ištrūkęs, žaibu parbėgo į savo girią.

Lapė labai susikrimto., o liūtas nusiminė, kad jam nepavyko papietauti. Jis ir vėl paprašė lapę, kad ji dar antrą kartą pabandytų privilioti į urvą tą patį elnią.

- Dabar, karaliau, beveik nebegalima bus to padaryti, -atsakė lapė, - tačiau pabandysiu, gal dar pasiseks.

Ji ir vėl nuėjo į girią, kur rado elnią begulintį ant žemės ir begydantį savo ausį. Vos tik jis pamatė lapę, tuojau sušuko:

- Ak tu, nenaudėle! Ką gi tu gera manai, vesdama mane į pražūtį? Traukis šalin, vyliūge, jei ne - bematant persmeigsiu tave savo ragais!

Lapė visai begėdiškai atsakė elniui:

- Ak, ponuli, ir ko pats buvai toks bailus? Nejuo manei, kad karalius liūtas norėjo nuskriausti sveiką, savo įpėdinį? Ne, jis tik norėjo pasakyti sveikam į ausį kažkokią didelės svarbos karališką paslaptį, o sveikas, tarsi pelė, tuoj ir pabėgai! Gėda ir pamanyti ir kitiems pasakyti. Bereikalingai užrūstinai senąjį karalių. Dabar aš nežinau, ar jis benorės pavesti savo karalystę tokiam bailiui, kaip sveikas. Girdėjau kalbant, esą vilkas būsiąs paskirtas karaliumi, jei sveikas tuoj nesugrįši ir neįrodysi, jog visai nesi bailus! Aš dedu savo galvą, kad jis sveiko nenuskriaus, o juk aš visados ištikimai tarnavau ir tarnausiu sveikam!

Elnio būta tiek kvailo, kad sugrįžta į liūto urvą. Dabar liūtas jau nebeapsiriko: įveikė jį ir pasitiekė sau tikrai karališkus pietus. Lapė vis tykojo ką nors ir sau pasigriebti. Nors liūtas ir labai ją saugojo, ji betgi už visus savo žygius pasivogė gardžiausią kąsnelį - elnio smegenis. Vos tik ji suvalgė juos, ir liūtas ėmė jų ieškoti, bet, žinoma, niekur negalėjo rasti. Lapė jam tarė:

- Karaliau, man rodos, kad nėra ko ieškoti elnio smegenų: žvėris, kuris ėjo du sykiu į liūto urvą, smegenų visiškai neturėjo!

LIŪTAS, LAPĖ IR KITI ŽVĖRYS

Sykį liūtas paskelbė, esą mirtinai susirgęs ir liepė žvėrimis ateiti išklaudyti paskutinių jo įsakymų ir testamentą. Pirmas atėjo ožys. Jis, įėjęs į liūto urvą, ilgai klausėsi liūto įsakymų.

Paskui atėjo avinas, o jam dar neišėjus, atėjo ir veršis išklaudyti žvėrių karaliaus įsakymų. Netrukus liūtas pasijuto drūtesnis, prisiartinio prie savo išeiigos ir pamatė belaukiančią ten lapę.

- Dėl ko tu neužeini į vidų manęs pagerbti? - paklausė liūtas lapę.

- Prašau atleisti, jūsų karališkoji didenybė, - atsakė lapė, -aš pastebėjau pėdsakus gyvulių, kurie užėjo pas jus. Matydama daug pėdsakų i vidų, nemačiau nė vieno, kuris eitų iš vidaus į lauką. Tad, kol užėję į vidų gyvuliai neišeis, aš pabūsiu Čia, lauke.

Daug lengviau yra patekti priešui į nagus, negu iš jų išstrūkti.

LIŪTAS, PELĖ IR LAPĖ

Liūtui miegant palei savo urvą, jo nugara perbėgo pelė. Ji taip sukuteno liūtą, kad jis pašoko ir ėmė dairytis, kas jį čia taip kibina. Visa tai mačiusi lapė sumanė pasijuokti iš liūto, tad ir tarė:

- Pirmą sykį matau savo gyvenime, kad liūtas taip išsigąstų pelės!

- Išsigąstų pelės! - atsakė liūtas. - Ne, man tik nepatinka, kad ji kutena!..

LIŪTAS, VILKAS IR LAPĖ

Liūtas, nusilpęs nuo senatvės, atsigulė savo urve, į kurį visi žvėrys ėjo jo lankyti. Neatėjo tiktai lapė. Vilkas, manydamas, jog dabar yra gera proga atkeršyti lapei už visus jos- darbelius, tuojau įskundė ją liūtui, kad neateina sergančio žvėrių karaliaus aplankyti.

- Matai, karaliau, mes visi atėjome, o lapės nėra. Matyt, ji nenori tavęs nė žinoti.

Kaip tik tuo metu prisiartinio ir lapė ir išgirdo paskutinius vilko žodžius. Liūtas suriko labai nepatenkintas, tačiau paklausė jos, dėl ko taip vėlai ji atėjo. Lapė atsakė:

- Karaliau, niekam taip nerūpi tavo sveikata, kaip man. Visą laiką bėginėjau, ieškodama gydytojo ir klausinėdama tau vaistų.

- Gerai, - atsakė liūtas, - o ar radai ką nors?

- O kaipgi! - atsakė lapė. - Štai geriausias tau vaistas: užmušti vilką ir apsisupti jo kailiu, tada geriau sušilsi. Sušilęs, visiškai pasveiksi!

Liūtas tuoj atsigręžė į vilką ir vienu savo letenos smūgiu nudėjo jį vietoje. Lapė tuo tarpu nusišypsojo ir tylomis pasakė:

- Nekask kitam duobės, nes pats gali į ją įpulti.

LIŪTAS, MEŠKA IR LAPĒ

Liūtas susipešē su meška dēl ožiuko, kurj abudu papjovē. Mušēsi jiedu ilgai ir žiauriai. Pagaliau abu taip nuvargu, kad atsigulē ant žemēs ir sunkiai alsavo.

Lapē visā jū imtyniū laikā sukinējosi aplinkui ir jūdēmiai stebējo. Pamačiusi, kad mušeikos sugulē ir negali pasijudinti iš nuovargio, jī priējo prie ožiuko, pasigriebē jī ir nusinešē. Liūtas su meška, nors tai ir matē, bet negalējo sukliudyti jai nusinešti grobj - taip buvo nuvargē. Gailiai atsidusē, tarē vienas antram:

Mudu dēl grobio mušēmēs, o tuo grobiu pasinaudojo trečiasis! Deja, taip ir žmonēms dažnai atsitinka: kur du pešasi, trečias laimi.